HOMILIA
SANCTISS. DOMINI NOSTRI
CLEMENTIS XI.
PONT. MAX.
HABITA

IN FESTO SANCTORUM APOSTOLORUM

PETRI, ET PAULI

INTER MISSARUM SOLEMNIA

In Sacrosancta Basilica Vaticanā

ANNO DOMINI MDCCIV.

FLORENTIÆ, MDCCIV.
TYPIS REGIÆ CELSITUDINIS

Superiorum Permissu.

Udiſtis, Venerabiles Fratres, Dilecti Filii, Evangelicæ verba lectionis; placeat nunc myſteria perpendere, documenta ſcrutari: ut ſanctã hodiernæ celebritatis lætitiam ſalutaris fidelium inſtructio conſequatur. [a] Ac quoniam vivus eſt Sermo Dei, & efficax, ac penetrabilior omni gladio ancipiti: nullis jam verborum phaleris, nullis eloquentiæ ornamentis divini Sermonis vires obtundamus. Quid de ſe dicant homines, humili Chriſtus inveſtigatione perquirit. [b] Quem dicunt homines eſſe filium hominis? Magni conſilii Angelus, [c] Pater futuri ſeculi, Princeps pacis illorum adſcribi conſortio non dedignatur, de quibus ſcriptum novimus: [d] Filii hominum uſquequò gravi corde? Vani filii hominum; [e] Mendaces filii hominum: Vulgari nimirum hoc, ac deſpecto filii hominis nomine, quo æterni Patris filius vocari amat, ſtulta, & inanis hominum

a *Hebr.* 4. v. 12.
b *Matth.* 16. v. 13.
c *Iſa. cap.* 9. v. 6.
d *Pſalm.* 4 v. 3.
e *Pſalm.* 61. v. 10.

damnatur ambitio, qui vanis honorum titulis intumescunt. Quem dicunt homines esse filium hominis? Nihil professò habebat Christus, quod in se emendaret: quæsivit quid de se dicerent homines, ut alios instrueret. Habemus nos multa, quæ in nobis emendemus: quæramus quid de nobis dicant homines, ut ab aliis instruamur; ac humilitatem, quam in scientiâ Christi docere debuimus, in correctionis nostræ tribulatione discamus. Varia tamen, & prorsus fallacia sunt humana sentientium judicia. At illi dixerunt; [a] Alii Joannem Baptistam, alii autem Eliam, alii verò Jeremiam, aut unum ex Prophetis. Ubi scilicet ea, quæ Dei sunt, Mundi rationibus expendimus, necesse est, ut fallamur; nec certa possunt umquam esse judicia, quæ humanæ prudentiæ viribus, non divinæ veritatis argumentis innituntur. Illis proinde, qui homines sunt, [b] humana opinantibus, ad eos, qui supra homines sunt, interrogatio convertitur. [c] Vos autem, quem me esse dicitis? Humanam propè sortem egrediuntur, qui Christi sectantur vestigia; nihil illos sapere decet terrenum, & humile; nihil fluxum,

a Matth. 16. v. 14.

b S. Hier. li. 3 com. in Matth. cap 16.

c Matth ubi supr. v. 15.

&

& caducum,ac penitus humanum nihil: adeo ut non eos amplius fas sit homines credere, [a] sed Deos, & filios Excelsi omnes. [b] Hos inter prior fuit in Domini confessione, qui primus erat in Apostolicâ dignitate. Discant qui aliis præsunt, illorum, qui sibi subsunt, tarditatem verbo excitare, exemplo prævenire. [c] Respondens Simon Petrus dixit: Tu es Christus filius Dei vivi. Primus respondit Petrus, & solus; neque enim ambigi potest, num idem alii sentiant, dum Petrus loquitur: illiusque ardore fidei loquitur, qua primus pariter, & solus in mare descenderat, ut ad Jesum veniret, non quidem considerans, [d] ubi pedum vestigia poneret, sed tantum videns, ubi figeret vestigium charitatis, sustentavit scilicet fides, quem unda mergebat: & quem fluctuum procella turbabat, Salvatoris dilectio confirmavit. Poterant eorum varia esse responsa, qui humana sapiebant: non poterant non eadem illi respondere, [e] quorum erat una fides, cor unum,& anima una. [f] Hinc omnis lingua, quæ confitetur Dominum, magisterio hujus vocis imbuitur: Tu es Christus filius Dei vivi. Dixerat se Christus filium homi-

a *Psal. 81 v 6.*

b *S Leo serm 3. in die anniversar. suæ assumptionis.*

c *Matth. ubi supr. v.16.*

d *S Ambros. ser. 47. de fide Petri Apost.*

e *Act c. 4 v. 32.*

f *S Leo ser 2 in die anniversar assumptionis suæ.*

minis: [a] dixit eum Petrus filium Dei; commendavit Verbum Dei humilitatem ſuam. agnovit homo Domini ſui claritatem. [b] Hæc revelatio Patris eſt, hoc Eccleſiæ fundamentum eſt, hæc ſecuritas æternitatis. [c] Reſpondens autem Jeſus dixit ei: Beatus es Simon Bariona, quia caro, & ſanguis non revelavit tibi, ſed Pater meus, qui in Cœlis eſt. [d] Cœleſtis ſcilicet Pater, cùm dixit: Hic eſt filius meus: Petro revelavit, ut diceret: Tu es filius Dei. Carnis, & ſanguinis revelatio divinæ revelationi conſona eſſe non poteſt. [e] Prudentia enim carnis mors eſt: ſapientia carnis inimica eſt Deo. Beatus hinc meritò dicitur Petrus, [f] quem carnalis non feſellit opinio, ſed inſpiratio cœleſtis inſtruxit, ut Chriſtum Dei filium palam fateretur, & crederet. Digna ſanè confeſſio, [g] quæ omnium humanarum opinionum incerta tranſcendit, & firmitatem petræ, quæ nullis impulſionibus quateretur, accepit. [h] Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam. [i] Attendamus itaque ad hanc petram, unde exciſi fuimus; ſectemur fidem; charitatem æmulemur; ut illius ſoliditate firma-

a *S. Aug. tract 25. in Ioann. n. 11*
b *S Hilar de Trin. li. 6. n. 37.*
c *Matth. ubi ſupr. v. 17.*
d *S Hilar. ubi ſupr. num. 36.*
e *Roman. c. 8 v. 6. & 7.*
f *S. Leo d. ſerm 3.*
g *S. Leo d. ſerm. 2*
h *Matth. ubi ſupr. v. 18.*
i *Iſai c. 51. v. 1.*

mati irruentis inferi portas minimè formidemus. [a] Et portæ inferi non prævalebunt adversus eam. Ædificavit Vir sapiens domum suam supra petram, & [b] descendit pluvia, & venerunt flumina, & flaverunt venti, & irruerunt in Domum illam,& non cecidit: fundata enim erat supra petram, & portæ inferi non prævalebunt. Verum non modo Petrus meruit a Christo Domino appellari petra, [c] quippe quæ totius Christiani operis compagem, molemque sustineret,sed Regni insuper Cœlorum [d] janitor constituitur, ac ligandorum, & solvendorum arbiter, mansura etiam in Cœlis judiciorum suorum definitione, præficitur. [e] Et tibi dabo claves Regni Cœlorum, & quodcumq; ligaveris super terram,erit ligatum & in cœlis; & quodcumque solveris super terram, erit solutum & in cœlis. [f] Permanet adhuc, Dilectissimi, semperque permanebit, quod in Christo Petrus credidit: permanet itidem, semperque permanebit, quod in Petro Christus instituit. [g] Timeant igitur ligati, timeant soluti. Qui soluti sunt, timeant, ne ligentur: qui ligati sunt, orent ut solvantur. Oremus & nos

a Matth. ubi supr. v. 18.

b Matth. c. 7. v. 24. & 25.

c S. Ambros. ubi supr.

d S. Leo d. serm. 2

e Matth. d. ca. 16. v. 19.

f S. Leo d. serm. 2

g S. Aug. ser 295. alias de diversis 108.

si-

ſimiliter miſericordem Dominum prope ſacros Apoſtolorum cineres ſuppliciter deprecantes, [a] ut illorum intervenientibus meritis ſedium ſuarum aſſiſtricem ſapientiam tribuat: nobis quidem, ut commiſſum humilitati noſtræ Apoſtolicum munus ſalubriter exequi valeamus; cæteris verò fidelibus omnibus, ut piiſſimam, ac veram matrem Eccleſiam, [b] quæ nec peccantibus filiis ſuperbè inſultat, nec correctis difficilè ignoſcit, humiliter agnoſcentes, agnoſcant pariter, metuant, ac revereantur ligandi, atque ſolvendi poteſtatem illam, quæ Petro a Domino tradita [c] in indigno herede non deficit.

a *Sapien. cap. 3. v. 4*

b *S. Auguſt. lib. de Agone Chriſtiano cap. 30.*

c *S. Leo d. ſerm. 2.*

